

L'aparador del CESC

Un cop més, el suport que les iniciatives del CESC reben del nostre ajuntament ens permet apropar-vos la feina que estem duent a terme des del centre.

Des de ja fa alguns mesos es pot visitar a l'edifici de l'ajuntament una petita vitrina on, en espera de poder disposar d'unes instal·lacions més adients, es pot veure part del fons museístic amb el que comptem actualment.

Ara, i fins finals de novembre, s'exposa una petita mostra d'objectes i fotografies relacionats amb l'Exposició Internacional

de Barcelona del 1929.

Aquest esdeveniment va ser aprofitat per dur a terme un pla d'embelliment de la Ciutat Comtal, consistent en la reforma de molts espais urbans –principalment els corresponents a la zona de Montjuïc– i la instal·lació d'escultures dels escultors catalans de més renom a parcs, places i jardins.

Per si això fora poc, al diari oficial de l'exposició es va publicar un anunci on es sol·licitaven guies il·lustrats i honorables que ajudessin, amb la seva conducta i

erudició, a que els estrangers arribats d'arreu s'endugessin una bona impressió i es formessin un bon concepte de la ciutat. Si voleu conèixer alguns detalls més d'aquest esdeveniment i la repercussió que va tenir a la societat de l'època, ja ho sabeu... visiteu la vitrina del CESC!

Maria Canabal Filloy
Setembre 2004

Més Paraules Oblidades

Paraules Oblidades és el nom de l'últim projecte del CESC.

El projecte del diccionari que estem duent a terme des del CESC avança a bon ritme. En aquests moments comptem ja amb prop de 800 paraules, principalment de l'àmbit de la pagesia.

Paraules Oblidades vol ser una eina per a la recuperació d'aquells mots que, per un o altre motiu, s'han anat esvaint del nostre vocabulari. Però no totes aquestes paraules són elements que han desaparegut de la nostra vida. En molts casos la realitat a la que fan referència continua present en el nostre dia a dia.

Maria Canabal Filloy

A VEURE SI ENDEVINEU (SENSE MIRAR EL RESULTAT) QUINA RESPOSTA ÉS LA CORRECTE?

- Què és una BONÓ?
 - A Un tros de llenya a mig cremar.
 - B El forat per on es buida l'aigua d'un safareig, d'una pica, etc.
 - C Una porció de pastís.

RESPOSTA CORRECTA: (B)

Av. Maresme, 8, 3r B
08396 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA

Edita: CESC
Centre d'Estudis
Sant Cebrià

Col·laboradors:
Mercè Salazar Fliquet
Lluís Parera Cusi
Maria Canabal Filloy

Maquetació
Rut Vidal

AMB EL SUPORT DE:

Ajuntament
de Sant Cebrià

Parc Natural del
Montnegre i el Corredor

Patronat
Flor de Maig
Associacionisme
i Participació Ciutadana

"Vall-alta"

En Pere Sala Companys,
amb els seus néts Àngel i
Lluís Montsant Sala.

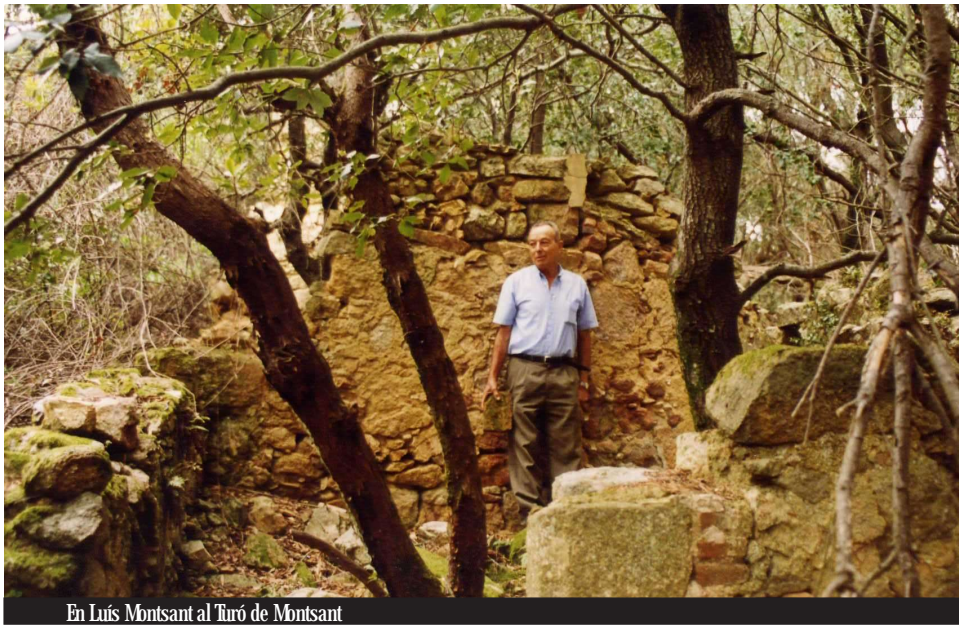
RECORDANT
Lluís
Montsant

Recordant Lluís Montsant

Era un home bo, un home estimat i conegut per tots nosaltres, una persona amable i plena d'humanitat, un nacionalista català, defensor de la nostra cultura i de la nostra llengua,

En Lluís Montsant ens ha deixat. Era un home bo, un home estimat i conegut per tots nosaltres, una persona amable i plena d'humanitat, un nacionalista català, defensor de la nostra cultura i de la nostra llengua, però sobretot, era un arxiu vivent de la història de Sant Cebrià. Sabia com cap altre el nom de les cases pairals, de les seves famílies, d'on procedien i a què es dedicaven.

Fou soci cofundador del CESC (Centre d'Estudis de Sant Cebrià). Constituï l'ajuda imprescindible perquè en Lluís Parera pogués escriure el seu llibre "La Gent de Sant Cebrià", però els seus coneixements foren transmesos a més gent, de fet qualsevol persona que li demanés algun tipus d'informació sempre trobava en ell la informació adient.

En Lluís Montsant al Turó de Montsant

Va organitzar fantàstiques excursions a les quals va fer-nos d'acompanyant i de guia. Amb modèstia, sense atribuir-se mèrits ens duia pels racons que ell coneixia tan bé. Ens indicava els caminols i llogarets per arribar a llocs meravellosos: paisatges naturals, masies centenàries, les seves explicacions donaven vida a aquelles pedres. Estimulava la nostra imaginació, això ens ajudà a conèixer millor la nostra història, la dels pares, dels avis, però també la dels avantpassats del nostre poble.

En una d'aquestes excursions ens mostrà les restes del poblat ibèric de Puig Castell. Ens parlà de quantes coses s'havien endut els "rapinyaires", del greu que això li sabia. Li feia il·l·lusió pensar que amb el temps arribaríem a tenir un museu a Sant Cebrià per a preservar les coses que formen part de la nostra història passada i present. En una altra excursió vam visitar la darrera troballa arqueològica de Sant Cebrià anomenada: Turó de Montsant. Havíem acordat que a la pròxima excursió que féssim l'acabaríem amb un bon tiberi. Això ja no ho podrem fer.

Era un home sense estudis, però era un home savi. Ens ha deixat, però romandrà molt gratament en la nostra memòria per sempre més.

Que al cel sia!

Mercè Salazar Fliquet

A L'AMIC LLUÍS MONTSANT

Lentament, la malaltia ens anava prenent un bon amic i engrescat col·laborador del CESC. Finalment morí en Lluís Montsant, i només el temps ens permetrà adonar-nos de tot el que hem perdut, tant pels seus coneixements com per la seva franca amistat. En Lluís, com a home inquiet que era, desenvolupà diverses activitats i aficions al llarg de la seva vida. Però, fonamentalment, en Lluís era un home de bosc i un incondicional admirador del seu avi Sala. En Pere Sala i la seva esposa tenien fonda a Ramió, en plena serralada del Montnegre. L'ofici d'en Pere era el de guardabosc i l'amor de la seva vida era, sens dubte, el bosc i la vida que en ell es desenvolupava.

Les infinites vivències recollides en el seu solitari transitar per les frondositats del Montnegre quedaven registrades en la seva ment, esperant ser transmeses com a valuosa herència als seus descendents. Ja jubilat i gran, trobà en el seu net Lluís aquelles orelles receptores que tant desitjava. Amb aquest bagatge rebut durant la seva adolescència i amb els coneixements acumulats en el decurs de la seva vida, en Lluís Montsant Sala arribà a ser l'home que més sabia del poble. Jo, alumne seu, ho puc garantir.

La gran fal·lera d'en Lluís Montsant era buscar i guardar, doncs a la seva boca hi havia sempre la paraula MUSEU. Ell volia

un museu del bosc i la terra per Sant Cebrià, i aquest va ser el repte que ens transmeté. Esperem que un dia aquest museu sigui realitat i el puguem oferir al poble amb el seu nom present en un lloc d'honor. A hores d'ara aquest museu és un projecte que avança lentament però amb pas ferm. Per tant, demanem a totes les famílies amigues del poble que conservin o cedeixin al CESC tots els objectes i papers que el nostre amic Lluís voldria veure en el futur museu. Com a dipositaris de la seva voluntat, us agraïrem infinitament la vostra col·laboració.

Lluís Parera

RECORDS I VIVÈNCIES DE SANT CEBRIÀ

Fa ja quasi 3 anys que em vaig entrevistar amb en Lluís Montsant perquè m'expliqués coses sobre com era la vida a Sant Cebrià quan ell era jove. Una part d'aquesta entrevista en la que en Lluís em parlava de la vivència del Nadal a Sant Cebrià va sortir publicada a la revista Recull (núm. 6/hivern 2001).

Els que el coneixíeu sabeu que amb en Lluís no es podia parlar només d'un tema. Aquell dia vam parlar del Nadal, de les estacions de l'any, dels treballs del camp, de la vida familiar, dels entreteniments, de l'evolució del poble durant els últims quaranta anys,... Molts d'aquests comentaris els intentaré resumir en aquest article perquè serveixin de petit homenatge a una persona que sentia i estimava el seu poble i que representava un testimoni ferm del que és i ha estat la vida, la gent, els costums i els camps de Sant Cebrià.

- Com era la vida a Sant Cebrià quan vos éreu jove?

La feina del camp era l'activitat que ocupava a la majoria de gent i la vida estava molt marcada per les estacions de l'any. Per tradició de tota la vida, a cada època de l'any corresponia una tasca concreta del camp com ara sembrar, col·lectar... Es tractava d'un coneixement adquirit a través de generacions i que garantia l'èxit de moltes collites.

A l'hivern els pagesos es dedicaven més a fer feines al bosc: sortien a fer carbó, carbonet i a fer soques (arrencar soques per fer carbó de rabassa). L'endemà de Tots Sants es sembraven les faves. Al novembre, l'endemà de Santa Victòria es sembraven els pèsols, les mongetes i al desembre el blat.

Quan arribava gener, era temps per les patates. Havien d'estar sembrades abans del dia 25 de gener que és Sant Pau i sempre que era possible s'intentava sembrar amb lluna vella (minvant). L'abril era temps de collir les patates anomenades primerenques i encara recordo la gran quantitat de patates que s'exportaven de Sant Cebrià cap a Anglaterra. Molts pagesos es dedicaven a aquesta tasca i recordo també que l'1 de maig s'acabava el termini per portar-les a Sant Pol. D'allà s'embarcaven i... fins l'any que ve. També es cultivava la vinya i enmig de les rengleres es sembraven els pèsols. A les llars tampoc hi havia les comoditats que tenim ara. Només es comprava l'arròs, les pastes i el sucre. L'oli, la farina i molts altres aliments es feien a casa. Recordo

En Lluís Montsant amb en Lluís Parera

... petit homenatge a una persona que sentia i estimava el seu poble i que representava un testimoni ferm del que és i ha estat la vida, la gent, els costums i els camps de Sant Cebrià.

que la gent portava el blat a moldre al molí d'en Serrin d'abaix o al molí d'en Torrus a Sant Iscle.

Els medicaments tampoc estaven a l'abast com ara i la gent utilitzava remeis casolans que eren lents però en molts casos funcionaven. S'utilitzava l'aigua de romani per baixar la pressió sanguínia i es feien cataplasmes de saüc.

Una cosa que recordo molt són les vetllades vora el foc en família. Allà jo preguntava moltes coses als grans i les converses eren llargues, agradables, plenes de vivències. Avui aquesta comunicació s'ha perdut, sobretot per culpa de la televisió; moltes vegades no

goses a dir res perquè tothom està més pendent del que diuen per la tela que de res més.

Un entreteniment molt divertit era la ràdio de galena. Es tracta d'una ràdio domèstica que elaboràvem nosaltres mateixos amb una pedra de galena que embolicàvem amb fil elèctric fent unes 40 voltes. Se sentien les emissores d'allò més bé. Tot aquest estil de vida comença a canviar a la dècada dels 50 i a la dels 60 el canvi encara és més clar. Arriben els cotxes, l'expansió del poble i el cultiu de les maduixes que fins llavors no havia existit.

Bernat Vidal Juan